

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Iuliani oratione cui titulus est Misopogon, & Daphne apud Antiochiam,
& eius descriptione, & reliquiarum sancte Martyris Babilæ translatione.
Cap. XVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

SOZOMENI HISTOR.

De Juliani oratione cui titulus est Misopogon,
Daphne apud Antiochiam, & eius descri-
ptione, & reliquiarum sancte Mar-
tyris Babilæ translatione.

CAP. XVIII.

Imperator verò cum bellū cōtra Persas gerere moliretur, venit Antiochiā, quæ est vībs Syriæ. Cū autē plebs vociferaretur, & rerū ad victū necessariariū permagna esset copia, percarè tamē vēderētur, imperator, credo, quō popu lū alliceret, mādauit, vt res in foro venales minori pretiō, quo aestimari deberent, venderentur. Cumque ea de re cu pedinarij inde aufugerent, factum est, vt res necessariae plēbem desicerent. Antiocheni igitur hanc rem grauitē & in iquo animo ferentes, imperatōrē cōtumelijs afficere, & in barbaris eius, quōd paulō prolixior erat, illudere, illiusque monetā, quæ tauri effigie signata erat, irridere cōceperūt. Nā ei per conuicium obijciebat, mundum ab eo imperium ad ministrante, non aliter atque à tauris ferocibus, qui cornua in sublime iaciunt, labefactatum euersumq; esse. Ille autem primo ardens iracundia, minatus est se Antiochenos malē habiturum, Tarsumq; transferre constituit. At postea, ira mirandum in modum mitigata, verbis duntaxat contumeliam illam vltus est, pulcherrimo elegantissimoq; libro, quē μισοπόγων, id est, odiū barbā inscripsit, aduersus Antiochenos edito. Quinetiam Christianis, qui in ea vrbe erant, nō dissimilē se præbuit, superstitionemq; Gēiliū roborare cōtendit. Sed quę res id temporis ad Babylæ martyris tumulum, & ad fanū Apollinis quod erat in Daphne acciderūt operę pretiū profectō est cōmemorare. Atq; hīc initiu narrandi faciā. Daphne est suburbū Antiochiæ per celebre, nemore multis Cupressis vestito cinctum, alijsque arboribus cupressis admixtis variatum. Subter arbores autem terra pro temporum vicissitudine, alios alijs succeden tes flores benē olentes cuiusque generis producit. Locus autem vndique ramorum & foliorum densitate, quæ solis radios ad solum usque terræ haud penetrare finit, velut te sto, vel umbra potius circumfusus est. Est etiam, tum pro-

p̄t̄

pter abundantiam & pulchritudinem aquarum, tum propter temporum æquabilitatem, tum denique propter placidorum ventorum flatum per amoenus, & ad oblationem valde accommodatus. Itaque apud Gentiles infabulis est, Daphnem filiam Ladonis fluminis Arcadię, cum Apollinē amatorem fugeret, in arborē suo nomine appellatā cōuersam fuisse. Apollinē autē ne sic quidem perturbatione illa animi liberatum, ramis arboris, quam amabat, se coronasse, ipsam arbore complexū esse, & locū sibi, si quisquā aliis, charum, prærogatiua p̄r cæteris honorasse. In Daphnem igitur suburbium ingredi, cum eius generis esset, turpe modestis viris existimabatur. Nam & situs loci, & natura erat ad lasciviam accommodata, & materia fabulæ, quæ fuit plāne amatoria, leui arrepta occasione, in animis corruptorum adolescentium duplo maiorem amorem inseuit. Nam res in fabulis descriptas, velut causam ad se excusandos affentes, vehementius incendebantur, & omni exuto pudore, ad facta libidinosa cupidē ferebantur, nec poterant vel scipios temperare, vel tēperantes homines eo in loco secū videre. Nam si quisquam eorum absque amica fortè in Daphne versaretur, stupidus plane, inhumanus, & tanquam scelus quoddam, aut pestis detestabilis fugiendus videbatur. Erat hic locus reuera in magna veneratione apud Gentiles, & magno æstimator. Nam eximia Daphnæ Apollinis statua in eo fuit, & delubrum magnifica opera & sumptuosa constructum: quod fama est à Seleucio patre Antiochi, à quo Antiochia nomen accepit, ædificatum esse. Credebat etiam ab his, qui istas res ecclere solent, aquam in eum locum ex fonte Castilio influere, quæ facultatem diuinandi hominibus tribuebat, paremque vim, & idem nomen cum ea, quæ est in Delphis obtinebat. Quin etiam iactitant Adriano priuatam etiamnum vitam degenti imperium ei obuenturum in eo loco prænuntiatum fuisse. Nam dicūt eum, cū folium fonte Daphnes tinxisset, hauſisse inde rerum futurarum cognitionem in folio planè de scriptam: ac cum ad imperium gubernandum peruenisset, fontem aggere obruisse, eo consilio, ut aliis non liceret ex eo discere futurarū rerū scientiam. Sed hæc quidem narrantur accuratè ab ijs, qui curam ac studiū in fabulis contextendis

SOZOMENI HISTOR.

contexendis posuerūt. Vbi verò Gallus, frater Iuliani C^afar à Constantio designatus, Antiochiae ætatem degit, quoniam Christianus erat, cum pro primis eos, qui pro religione Christiana martyrium obierant, colebat, cōstituit hūc locum purgare tum superstitione Gētilium, tum intemperantium hominum contumelia. Atque cum persuasum haberet se facile hōc perfecturum, si modò ecclesiam ibi in delubri loco extrueret, transtulit in Daphnem loculū Babylonæ Martyris, qui ecclesiam Antiochenam præclarè admodum rexisset, martyrioque occubuisset. Ex quo quidē tempore dicitur dēmoniū nullum oraculum vt confuebat edidisse. Videbatur quidem primò istud propterea accidisse, quod victimis iam carebat, & cultu illo, quo antea dignatus fuerat. Sed postea tamen ab eo ipso patefactum est, quod martyr, cuius corpus in proximo repositū erat, impedimento fuit, quod minus istud, vt soleret, præstareret. Etenim quanquam Iuliano solo imperium Romanum gubernante, Libamentis, nidore, & copia hostiarum abundat, nihilominus tamen cōticuit ad extremum responso dato, perspicuè causam superioris silentij per se declarauit. Nam cum imperator animo instituisset de rebus, de quibus ei libitum erat, oraculum, quod in eo loco fuit, tentare, accedens ad delubrum, dēmonium monimentis, & victimis magnificis honorat: oratque vt res, quas molitur, non negligeret. Dēmonium igitur & si non planè & apertis verbis ita significabat, se nimirum propter Babyloniam martyrem, cuius bustum vicinū erat, oracula dare nō potuisse, tamen respondit locum refertum esse cadaueribus mortuorum, idque obstat, quo minus oracula ederet. Quo auditio, imperator licet multa essent cadaueria in Daphne condita, tamen quoniam coniiciebat martyrem solum esse oraculis impedimento, dat mandatum, vt bustū martyris inde in alium locum transferretur. Itaque Christiani in vnu congregati, bustum circiter quadraginta stadia in urbem trahunt: vbi iam martyr in loco, qui ab eo nomen accepit, repositus iacet. Ferunt eo tempore viros, & mulieres, iuuenes & virgines, senes & pueros, mutua ipsorum cohortatione incitatos, per totum iter psalmos cantasse: qui quāuis simularent se, quod labores itineris leuarent, cecinisse, tamē caneabant

canebant reuera ardenti studio & propensa erga pietatem voluntate incensi, propterea quod imperator aliter omnino atque ipsi de deo sentiebat. Psalmos autem ordiebantur hi, qui eos canere accurate norant, multitudo autem simul voces fudit cum concentu, huncque versum addidit. Confundantur omnes, qui adorant sculptilia, & qui glorianter, in simulachris suis.

*Quod propter reliquiarum eius translationem,
multas Christianis clades Julianus inflixit, et
de sancto confessore Theodoro, & quod delapsorum
calitus igne, Daphnai Apollinis templum con-
flagravit.*

CAP. XIX.

On hanc causam imperator, perinde quasi contumelia affectus fuisset, ira exardescere coepit: & propterea constituit supplicia Christianis irrogare. Verum Salustius eius praefectus, licet professione Gentilis, illud quidem consilium non probauit: sed tamen cum resistere non posset, mandatum imperatoris re ipsa exequitur: & postridie multos comprehendit Christianos, & in vincula coniicit. Ac primum omnium adolescentem quendam, cui nomen erat Theodorus, in medium productum, ad equuleum applicat. Ille diu acutis testis suffosus, neque tormentis siccubuit, neque praefecto supplicem se prebuit, sed ita se gesit, ut nihil videretur sentire doloris: quinetiam velut spectator cruciamentorum sibi infelitorum toleranter ac placide plagas exceptit, psalmumque cecinit rursus eundem, quem pridie cecinerat, atque ita planè ostendit, quam non curaret ea, pro quibus in iudicium adductus fuisset. Praefectus autem constantiam adolescentis admiratus, cum venisset ad imperatorem, res ab eo gestas illi exposuit: dixitque nisi celerius ab instituto desisteret, fore, ut & ipsi omnibus haberentur ludibrio, & Christiani plus inde laudis & gloriæ colligerent: quod concilium cum magis approbaretur, qui erant comprehensi, vinculis liberabantur. Dicitur porro Theodorum cum à quibusdam rogatus esset, num dolorem sensisset tormentorum, respondisse, se non omnino omni sensu doloris caruisse: verum adolescentem sibi astitisse, qui doloris